

P.Z. br. 786

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-C3/19-01/214

URBROJ: 65-19-07

Zagreb, 26. studenoga 2019.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. studenoga 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, Zdravka Zrinušića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te Božidara Kutlešu, pomoćnika ministra financija - ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/157

Urbroj: 50301-25/14-10-8

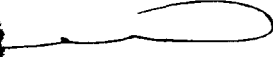
Zagreb, 26. studenoga 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, Zdravka Zrinušića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te Božidara Kutlešu, pomoćnika ministra financija - ravnatelja Porezne uprave.

 PREDSJEDNIK
dr. sc. **Andrija Plenković**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM

Članak 1.

U Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, br. 133/12, 115/16 i 106/18) u članku 2. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi: „5. QR kod je dvodimenizionalni kod koji sadrži zapis određenog seta podataka.“.

Dosadašnje točke 5. i 6. postaju točke 6. i 7.

Članak 2.

U članku 9. stavku 1. točki 4. iza riječi: „računa“ dodaje se zarez i briše se riječ: „i“.

U točki 5. iza riječi: „fiskalizacije“ briše se točka i dodaje se riječ: „i“.

Iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi: „6. QR kod.“.

U stavku 3. riječi: „članku 2. točki 5.“ zamjenjuju se riječima: „članku 2. točki 6.“ i riječi: „stavka 1. točaka 4. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 1. točaka 4., 5. i 6.“.

Članak 3.

U članku 16.a dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka, programskim rješenjem koje omogućava izbjegavanje postupka fiskalizacije izdavanja računa osobito će se smatrati programsko rješenje koje ima mogućnost promjene stavaka u već izdanom računu.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 4.

U članku 18. ispred stavka 1. dodaje se oznaka stavka: „(1)“ i iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Ministar financija propisuje pravilnikom načine generiranja, obvezne podatke koji sadrži zapis QR koda i tip zapisa za QR kod.“.

Članak 5.

U članku 19. stavku 2. točki 9. iza riječi: „prostora“ točka na kraju rečenice zamjenjuje se zarezom i dodaje točka 10. koja glasi:

„10. oznaku o izdavanju dokumenta iz članka 27.b ovoga Zakona.“.

Iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„(8) Obveznik fiskalizacije koji odluči ili koji ima poslovnu potrebu izdavanja pratećih dokumenata iz članka 27.b ovoga Zakona, za poslovni prostor u kojem bez propisane zakonske obveze koristi takav način poslovanja ispunjava oznaku iz stavka 2. točke 10. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavci 8., 9., 10. i 11. koji postaju stavci 9., 10., 11. i 12. mijenjaju se i glase:

„(9) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, obveznik fiskalizacije koji po posebnom propisu nema obvezu korištenja sustava ePorezna, podatke iz stavka 2. ovog članka dostavlja po pojedinom poslovnom prostoru putem obrasca Prijave podataka u sustav fiskalizacije (u nastavku: Obrazac), neposredno nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu ili prebivalištu.

(10) Podatke iz stavka 2. ovoga članka obveznik fiskalizacije dostavlja po pojedinom poslovnom prostoru, na način propisan stavkom 4., odnosno stavkom 9. ovoga članka, s početkom obveze fiskalizacije, a prije početka dostave računa.

(11) Ako se promijene podaci sadržani u stavku 2. ovoga članka po pojedinom poslovnom prostoru, a osobito ako se u nekom poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, ili ako promjeni djelatnost koju obavlja u poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka dostaviti podatke o promjenama na način propisan stavcima 4. i 9. ovoga članka.

(12) Ministar financija propisuje pravilnikom sadržaj i oblik Obrasca iz stavka 9. ovog članka te način dostavljanja podataka o poslovnim prostorima iz stavka 2. ovoga članka.“.

Članak 6.

U članku 19.a stavku 1. broj: „8.“ zamjenjuje se brojem: „9.“

Članak 7.

Iza članka 27.a. dodaju se članci 27.b i 27.c koji glase:

„ Članak 27.b

(1) Obveznik fiskalizacije iz članka 19. stavka 8. ovoga Zakona dužan je provoditi postupak fiskalizacije izdavanja računa za prateći dokument (ponuda, narudžba i slično) na kojem navodi podatke o plaćanju iz članka 27.a ovoga Zakona, a koji se izdaje kada je isporuka proizvoda ili obavljanje usluge već započelo ili je sasvim izvjesno da će do toga doći.

(2) Radi provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa iz stavka 1. ovoga članka obveznik fiskalizacije dužan je omogućiti korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje poruka o pratećem dokumentu iz stavka 1. ovoga članka te omogućiti vezu (internet) za elektroničku razmjenu podataka s Ministarstvom financija, Poreznom upravom.

(3) Na razmjenu podataka i korištenje programskog rješenja iz stavka 2. ovog članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 16.a i 17. ovoga Zakona.

(4) Ministar financija propisuje pravilnikom, za potrebe provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa za prateći dokument iz stavka 1. ovoga članka, protokole i modele za razmjenu podataka o pratećem dokumentu, obavezne elemente pratećeg dokumenta, podatkovni skup za razmjenu podataka o pratećem dokumentu, standardne poruke o greškama kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka.

Članak 27.c

(1) Odredbe članaka 27.a i 27.b ovoga Zakona ne isključuju provođenje postupka fiskalizacije izdavanja računa kada se izdaju računi koji se ostvaruju prometom gotovine sukladno članku 15. Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, odredbe članaka 27.a i 27.b ovoga Zakona ne primjenjuju se ako obveznik fiskalizacije do trenutka izdavanja pratećeg dokumenta izdaje račune koji se naplaćuju sredstvima koja se ne smatraju prometom gotovine sukladno odredbama ovoga Zakona.“.

Članak 8.

U članku 34.a stavku 1. dodaje se nova točka 8. koja glasi:

„8. ne provodi postupak fiskalizacije izdavanja računa za prateći dokument na kojem navodi podatke o plaćanju prije izdavanja računa (članak 27.b stavak 1.),“.

Dosadašnje točke 8., 9. i 10. postaju točke 9., 10. i 11.

Članak 9.

U članku 35. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. ne donese i/ili predoči interni akt (članak 11. stavak 2.),“.

Dosadašnje točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. postaju točke 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Obveznici fiskalizacije koji imaju poslovnu potrebu odnosno koji odluče izdavati prateće dokumente sukladno članku 5. ovoga Zakona dužni su u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona nadopuniti podatke o poslovnim prostorima koji se odnose na oznaku o izdavanju takvih dokumenata iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 11.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, br. 146/12 i 46/17) s odredbama ovoga Zakona u roku od 180 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 12.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 13.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. travnja 2020. godine osim članaka 1. i 2. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2021. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljen je u Narodnim novinama, broj 133/12 i u svom najvećem dijelu stupio je na snagu 1. siječnja 2013.

Fiskalizacija pretpostavlja skup mjera kojima se na području Republike Hrvatske uvodi nadzor nad izdavanjem računa koji se naplaćuju u gotovini, a provedba postupka fiskalizacije uređena je Zakonom sa ciljem povećanja financijske discipline na području poslovanja gotovinom, unaprjeđivanja postupaka poreznog nadzora, podizanja razine svijesti kupaca o važnosti uzimanja računa te suzbijanja nelojalne konkurencije.

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020., između ostaloga, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Na temelju sveobuhvatne analize poreznog sustava provedene 2016. postavljeni su ciljevi porezne reforme - smanjenje ukupnog poreznog opterećenja, postizanje jednostavnog i socijalno pravednijeg poreznog sustava, ostvarenje administrativnog rasterećenja te uvođenje instituta veće pravne sigurnosti za porezne obveznike. Do sada su provedena tri kruga poreznog rasterećenja u razdoblju od 2017. do 2019. godine.

U sklopu prvog kruga porezne reforme 2016. godine provedene su izmjene i dopune Zakona pri čemu je, među ostalim, obveza fiskalizacije proširena na obveznike koji podliježu paušalnom oporezivanju prema posebnom propisu i izvršene su dodatne izmjene koje su bile potrebne radi unaprjeđivanja provedbe postupka fiskalizacije te u konačnici stvaranja izdašnijeg, pravednijeg i konkurentnijeg poreznog sustava te podizanja fiskalne discipline.

Nadalje, tijekom 2018. godine započela je provedba trećeg kruga poreznog rasterećenja te je izmijenjen Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom s primjenom od 1. siječnja 2019. odnosno od 1. siječnja 2021. godine. Najznačajnija novina u ovoj izmjeni Zakona jest evidentiranje prijave prodane robe ili usluge putem samoposlužnog uređaja na način da se propisuje obveza fiskalizacije podatka o prodaji iz samoposlužnog uređaja pri čemu se ne uvodi obveza izdavanja računa. Budući da samoposlužni uređaji u pravilu ne izdaju račune, mijenja se i definicija obveznika fiskalizacije pri čemu se obveznici fiskalizacije ne utvrđuju ovisno od toga jesu li obveznici izdavanja računa ili ne, već se svi smatraju obveznicima fiskalizacije dok se zasebnom odredbom određuje tko se ne smatra obveznikom fiskalizacije izdavanja računa. Navedene izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2021. godine.

Pored dodatnih izmjena Zakona koje su bile potrebne radi uspješnije provedbe postupka fiskalizacije, uvedena je obveza jasnog isticanja obavijesti na pratećem dokumentu koji se izdaje prije računa kod obveznika koji provode postupak fiskalizacije izdavanja računa pri čemu na takvim pratećim dokumentima mora vidno pisati „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“. Navedena izmjena stupila je na snagu 1. siječnja 2019. godine.

Nadalje, u provedbi fiskalizacije bitnu ulogu imaju građani Republike Hrvatske, a njihova svijest o važnosti uzimanja računa, time i značaj mogućnosti provjere ispravnosti zaprimljenog računa, od uvođenja fiskalizacije do danas značajno je porasla. Trenutni zakonski model omogućava građanima provjeru računa u Poreznoj upravi na temelju ovjere računa koja je ispisana na svakom računu. Svaki tako ovjeren račun u Poreznoj upravi znači da je zabilježen u poslovnim knjigama poreznih obveznika te da će obveznik u konačnici platiti pripadajući

porez. Isto tako građani osim što provjeravaju račune, dostavljaju Poreznoj upravi brojne prijave o neizdavanju računa odnosno nepravilnom izdavanju računa, a što se uvelike koristi u postupcima poreznog nadzora.

Ministarstvo financija dosljedno provodi nadzorne aktivnosti iz svoga djelokruga, posebno putem zajedničkih nadzora koje provode Porezna uprava i Carinska uprava. Nadzori kod obveznika fiskalizacije provode se kontinuirano od stupanja Zakona na snagu, sve sa svrhom prevencije nezakonitog ponašanja te poštovanja zakonskih rješenja.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Četvrtim krugom poreznog rasterećenja nastavlja se ostvarenje postavljenih ciljeva porezne reforme 2016. godine. Četvrti krug poreznog rasterećenja odnosi se, između ostalog, i na unaprjeđenje sustava fiskalizacije. Kao velika podrška sustavu fiskalizacije ističu se građani koji kao primatelji računa, provjeravajući račune ukazuju na sva uočena odstupanja od fiskalizacije. Provjerom računa građani sudjeluju u uspostavi financijske discipline što je jedan od važnijih čimbenika pravilnog i pravodobnog podmirenja poreznih obveza prema proračunima iz kojih se financiraju javne i opće potrebe društva. Građanima kao primateljima računa omogućena je provjera računa upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave ili slanjem sms poruke upisom odgovarajućih stavki s računa: zaštitni kod izdavatelja računa (ZKI) ili jedinstveni identifikator računa (JIR), datum i vrijeme izdavanja računa te ukupni iznos računa. Nadalje, interes građana za provjerom ispravnosti računa očituje se kako u prethodno navedenim postupcima tako i u velikom odazivu za sudjelovanjem u nagradnoj igri "Bez računa se ne računa". Nagradna igra "Bez računa se ne računa" pokrenuta je 2013. godine te je u četiri sezone organiziranja prikupljeno oko 40 milijuna računa.

Međutim, primjena Zakona tijekom šest godina pokazala je da potreba upisa svih znamenki JIR-a ili ZKI-a prilikom provjere računa, građanima znatno otežava postupak provjere zbog velikog broja znamenki te mogućnosti pogrešaka kod prijepisa znamenki. Kako bi se građanima olakšala provjera računa predlažu se zakonske izmjene kojima bi se korištenjem danas dostupnih tehnologija omogućila brza i lakša provjera računa – ugradnjom QR koda kao obvezatnog elementa svakog računa. Radi određivanja obvezatnog sadržaja QR koda određuju se obvezatni elementi koji bi činili QR kod odnosno dvodimenzionalni kod svakog izdanog i fiskaliziranog računa. Očitavanjem QR koda iskazanog na računu u aplikaciju za provjeru podataka upisali bi se svi podaci što bi građanima olakšalo postupak i dodatno ih potaknulo da račune provjeravaju i prijavljuju Poreznoj upravi. Obveznici fiskalizacije za korištenje QR koda trebali bi prilagoditi svoja fiskalna rješenja stoga bi se obveznicima ostavio dovoljan rok prilagodbe te bi primjena fiskalizacije s QR kodom započela od 1. siječnja 2021. godine.

Nadalje, obavljenim analizama i nadzornim aktivnostima utvrđeno je kako obveznici fiskalizacije primjenjuju zakonsku odredbu kojom je propisana obveza navođenja obavijesti „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“ na pratećim dokumentima koje izdaju prije samog izdavanja računa, ali zatim takve račune ne fiskaliziraju odnosno ne prijavljuju Poreznoj upravi. Na ovaj način kupci odnosno primatelji računa obavljaju plaćanje za proizvode ili usluge po navedenom pratećem dokumentu, a ne po izdanom računu koji je u konačnici osnova za plaćanje odnosno putem kojega se prema stvarno evidentiranim obvezama kontrolira uplaćeni porez u proračune. Kako bi se ovakva pojavnost spriječila odnosno kako se kupci i primatelji računa ne bi dovodili u zabludu uvodi se obveza provođenja postupka fiskalizacije računa i za tako izdane dokumente koji prethode samom izdavanju računa. Kako bi se postigla svrha Zakona, bez nametanja obveze svim obveznicima fiskalizacije, izmjenama Zakona predlaže se da se obveznici fiskalizacije izjasne koriste li po poslovnicaama mogućnost odnosno imaju li

potrebu izdavanja takvih dokumenata te se obveza fiskalizacije tih pratećih dokumenata nameće samo tim obveznicima fiskalizacije. Svi obveznici fiskalizacije koji svoje poslovanje mogu prilagoditi na način da ne koriste mogućnost izdavanja takvih dokumenata prije izdavanja samog fiskaliziranog računa neće trebati ništa prilagođavati u svom poslovanju. Fiskaliziranje pratećih dokumenata, neće isključiti potrebu fiskalizacije samoga računa jer se u skladu sa zakonskim propisima uvijek mora izdati račun propisanog sadržaja odnosno prateći dokumenti ne mogu zamijeniti račune. U skladu s predloženim izmjenama Zakona prateći dokumenti na kojem se navode podaci o plaćanju evidentirat će se u sustavu fiskalizacije te će ih sustav Porezne uprave povezivati s izdanim i fiskaliziranim računima. Navedene izmjene, radi potrebe prilagodbe, stupile bi na snagu 1. travnja 2020. godine.

Ovim izmjenama i dopunama Zakona, a sa svrhom stvaranja izdašnijeg, pravednijeg i konkurentnijeg poreznog sustava, i nadalje se teži podizati financijsku disciplinu te smanjiti udio optjecaja gotovog novca izvan kontrole i ekonomskih tokova.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom definira se pojam QR koda pa se u smislu ovoga Zakona QR kod smatra dvodimenzionalnim kodom koji se sastoji od kodiranog zapisa unaprijed zadanih podataka. Dvodimenzionalni kod može se očitati elektroničkim uređajima s ugrađenom kamerom i softverom za čitanje odnosno dešifriranje te se može očitati putem velikog broja aplikacija koje se mogu besplatno preuzeti s interneta.

Uz članak 2.

Ovim člankom se dosadašnjem sadržaju računa dodaje novi obvezatni sadržaj, a to je QR kod. QR kod kao obvezni sadržaj računa mora biti naznačen na računu koji se naplaćuje sredstvom koje se smatra prometom gotovine. Obveznici fiskalizacije koji ostvareni promet naplaćuju sredstvom koje se ne smatra prometom gotovine sukladno odredbama ovoga Zakona, nisu dužni iskazati QR kod na računu koji se naplaćuje na takav način.

Uz članak 3.

Ovim člankom ističe se programsko rješenje koje se neće smatrati rješenjem koje udovoljava uvjetima provedbe fiskalizacije prema odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se da će ministar financija pravilnikom propisati načine generiranja QR koda, obvezatne podatke koje sadrži zapis QR koda i tip zapisa za QR kod.

Uz članak 5.

Ovim člankom se u članku 19. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom propisuje novi podatak o poslovnom prostoru u sustavu fiskalizacije koji se odnosi na oznaku o izdavanju pratećeg dokumenta (ponuda, narudžba i slično) na kojima se navode podaci o plaćanju prije izdavanja računa, koji sadrže natpis „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“, koji se izdaje kada je isporuka proizvoda ili obavljanje usluge već započelo ili je sasvim izvjesno da će do toga doći, a što je propisano člankom 7. ovoga Zakona. Navedenu oznaku u sustav fiskalizacije dopunjuju samo oni obveznici fiskalizacije koji se odluče ili imaju poslovnu potrebu za

izdavanjem takvih pratećih dokumenata, za poslovni prostor u kojem bez propisane zakonske obveze koriste takav način poslovanja. Stavljanjem navedene oznake o poslovnom prostoru u sustavu fiskalizacije takvi obveznici fiskalizacije će se izjasniti o tome izdaju li prateće dokumente na kojima navode podatke o plaćanju, a što će služiti kao indikator o postojanju obveze fiskalizacije izdavanja računa za prateće dokumente. Isto tako obrazac Prijave podataka u sustav fiskalizacije (u daljnjem tekstu: Obrazac) briše se iz Zakona te se propisuje da će ministar financija pravilnikom propisati sadržaj i oblik Obrasca te način dostavljanja podataka o poslovnim prostorima.

Uz članak 6.

Ovim člankom se u članku 19.a stavak 1. usklađuje sa izmjenom propisnom u članku 5. ovoga Zakona kojim je u članku 19. stavku 9. i 10. promijenjen broj 8. u broj 9.

Uz članak 7.

Ovim člankom uvodi se obveza fiskalizacije izdavanja računa za prateće dokumente koji sadrže podatke o plaćanju, a izdaju se prije samog računa te koji sadrže natpis „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“. Obveznici fiskalizacije koji odluče ili imaju poslovnu potrebu izdavanja takvih pratećih dokumenata (ponude, narudžbe i slično), koji se izdaju kada je isporuka proizvoda ili obavljanje usluge već započelo ili je sasvim izvjesno da će do toga doći, provode postupak fiskalizacije izdavanja računa. Navedeno znači da će obveznici fiskalizacije za prateće dokumente (ponude, narudžbe i slično) morati dostaviti na ovjeru svaki takav dokument u Poreznu upravu putem već uspostavljenog sustava elektroničke razmjene podataka. Ovjera dokumenta znači dodjelu Jedinog identifikatora računa kojeg obveznici fiskalizacije moraju ispisati prilikom ispisa tog dokumenta na samom dokumentu, također uz ispis zaštitnog koda izdavatelja računa. Isto tako se propisuje da je obveznik fiskalizacije dužan omogućiti korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje poruka o pratećem dokumentu te omogućiti vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom. Također se propisuje da odredbe članaka Zakona koje se odnose na izdavanje pratećih dokumenata koji sadrže podatke o plaćanju i natpis „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“ te fiskalizaciju takvih pratećih dokumenata ne isključuju provođenje postupka fiskalizacije izdavanja računa za one račune koji se naplaćuju sredstvima koja se smatraju prometom gotovine budući da se, sukladno zakonskim odredbama, račun propisanog sadržaja uvijek mora izdati neovisno o obvezi izdavanja i fiskalizacije pratećih dokumenata. Obveznici fiskalizacije koji do trenutka izdavanja pratećeg dokumenta izdaju račune u sredstvima koji se ne smatraju prometom gotovine nisu u obvezi fiskalizirati takav prateći dokument.

Uz članak 8.

Ovim člankom proširuje se odredba članka 34.a i na slučajeve u kojima obveznici fiskalizacije ne provode fiskalizaciju izdavanja računa za prateće dokumente na kojima se navode podaci o plaćanju, a koji se izdaju prije računa.

Uz članak 9.

Ovim člankom proširuje se odredba članka 35. i na slučajeve u kojima obveznici fiskalizacije ne donesu i/ili ne predoče interni akt u postupcima poreznog nadzora jer se bez istoga ne može utvrditi slijednost računa.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se rok od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona u roku kojem obveznici fiskalizacije moraju nadopuniti podatke o poslovnim prostorima koji se odnose na oznaku izdavanja pratećih dokumenta sukladno članku 5. ovoga Zakona. Obveza dostave navedenog podatka odnosi se samo na obveznike fiskalizacije koji imaju poslovnu potrebu odnosno koji se odluče izdavati prateće dokumente na kojima navode podatke o plaćanju sukladno članku 5. ovoga Zakona.

Uz članak 11.

Ovim se člankom propisuje obveza usklađivanja provedbenog propisa s odredbama ovoga Zakona u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Uz članak 12.

Ministarstvo financija se obvezuje provesti naknadnu procjenu učinaka propisa u roku od dvije godine prema postupku propisanom člancima 13. i 14. Zakona o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17) i člancima 17., 18. i 19. Uredbe o provedbi postupka učinaka propisa (Narodne novine, broj 52/17).

Uz članak 13.

Ovim člankom se određuje datum stupanja na snagu Zakona i objava u Narodnim novinama. Propisano je da Zakon stupa na snagu 1. travnja 2020. godine, osim članaka 1. i 2. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2021. godine, a kako bi se obveznicima fiskalizacije ostavilo dovoljno vremena za prilagodbu novim obvezama koje dolaze s početkom primjene ovog Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom bilo je izmjena nomotehničke naravi sukladno prijedlogu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora u odnosu na Prijedlog Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U okviru rasprave održane na 14. sjednici Hrvatskoga sabora, dana 12. studenoga 2019. godine nisu iznesene primjedbe i mišljenja vezana uz Prijedloga zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Fiskalizacija u prometu gotovinom je skup mjera koju provode obveznici fiskalizacije, kako bi se omogućio efikasan nadzor ostvarenog prometa u gotovini.
2. Jedinствeni identifikator računa je alfanumerički zapis koji se programski generira iz određenog seta podataka.
3. Elementima računa smatraju se podaci: osobni identifikacijski broj (OIB) obveznika fiskalizacije, datum i vrijeme, broj računa, oznaka je li obveznik fiskalizacije u sustavu poreza na dodanu vrijednost, iznos računa razvrstan po poreznoj stopi (zbrojni iznos naknade i poreza, iznos oslobođenja), način plaćanja, osobni identifikacijski broj (OIB) operatera naplatnog uređaja i zaštitni kod izdavatelja.
4. Zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije je alfanumerički zapis kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa.
5. Promet gotovinom je plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama ili kovanicama koje se smatraju platežnim sredstvom, karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim plaćanja na transakcijski račun kod banaka, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.
6. Poslovni prostor je svaki zatvoreni ili otvoreni prostor svaki samoposlužni uređaj, ali i svako pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila) koje služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara te obavljanje usluga. Za potrebe provedbe fiskalizacije zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom smatra se i prostor koji obveznik fiskalizacije radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajмова, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti. Za djelatnosti koje se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora ovisno o prirodi posla.

Članak 9.

(1) Za potrebe provedbe postupka fiskalizacije račun, osim podataka propisanih posebnim propisima, mora sadržavati ove podatke:

1. vrijeme izdavanja računa (sat i minuta),
2. oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju,
3. oznaku načina plaćanja računa – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo,
4. Jedinствeni identifikator računa i
5. zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije.

(2) Obveznici fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona dužni su na računu iskazati točne i potpune podatke propisane stavkom 1. ovoga članka bez obzira na način na koji se obavlja naplata računa.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obveznici fiskalizacije koji ostvareni promet naplaćuju sredstvom koje se ne smatra prometom gotovine prema članku 2. točki 5. ovoga Zakona, nisu dužni iskazati podatke iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka.

(4) Preslike izdanih računa obveznik fiskalizacije dužan je čuvati u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona te posebnih propisa.

Članak 16.a

(1) Obveznik fiskalizacije radi provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa prema članku 15. ovoga Zakona dužan je koristiti programsko rješenje koje omogućava postupanje u skladu s odredbama ovoga Zakona, odnosno programsko rješenje koje će onemogućiti postupke kojima se izbjegava postupak fiskalizacije izdavanja računa.

(2) Obveznik fiskalizacije te proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja odgovorni su za ispravnost programskog rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Obveznik fiskalizacije može testirati podatke s računa, a način testiranja propisat će pravilnikom ministar financija.

Članak 18.

U slučajevima iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona, jedinstveni identifikator računa te zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije, uz ostale obvezne podatke propisane člankom 9. ovoga Zakona, ispisuju se na računu za promet u gotovini, prilikom ispisa računa iz elektroničkog naplatnog uređaja. Ministar financija propisat će pravilnikom načine generiranja, duljinu i tip zapisa za zaštitni kod izdavatelja računa.

Članak 19.

(1) Obveznik fiskalizacije iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona dužan je Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti podatke o svim poslovnim prostorima u kojima se obavlja djelatnost.

(2) Za potrebe provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa podatak o poslovnim prostorima iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati ove podatke:

1. OIB,
2. oznaku poslovnog prostora,
3. adresu poslovnog prostora,
4. tip poslovnog prostora,
5. vrstu djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru,
6. radno vrijeme i radne dane,
7. datum otvaranja poslovnog prostora,
8. datum zatvaranja poslovnog prostora,
9. status poslovnog prostora.

(3) Oznaka poslovnog prostora iz stavka 2. točke 2. ovoga članka mora biti označena na isti način kao što će se navoditi na samom računu u dijelu broja računa – oznaka poslovnog prostora, propisanog u članku 11. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona.

(4) Obveznik fiskalizacije podatak o adresi poslovnog prostora iz stavka 2. točke 3. ovoga članka dostavlja elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna (u nastavku: sustav ePorezna).

(5) Kao tip poslovnog prostora iz stavka 2. točke 4. ovoga članka navodit će se način poslovanja internetska trgovina, pokretna trgovina i slično, ako se djelatnost obavlja na terenu ili ako se radi o povremenim mjestima obavljanja djelatnosti.

(6) Obveznik fiskalizacije podatak o vrsti djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru iz stavka 2. točke 5. ovoga članka dostavlja prema važećem šifarniku koji sadrži nacionalnu klasifikaciju djelatnosti.

(7) Obveznik fiskalizacije podatak o datumu zatvaranja poslovnog prostora iz stavka 2. točke 8. ovoga članka dostavlja ako se poslovni prostor privremeno ili trajno zatvara.

(8) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, obveznik fiskalizacije koji po posebnom propisu nema obvezu korištenja sustava ePorezna, podatke iz stavka 2. ovog članka dostavlja po pojedinom poslovnom prostoru putem obrasca Prijave podataka u sustav fiskalizacije (u nastavku: Obrazac), neposredno nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu ili prebivalištu. Obrazac se nalazi u Prilogu i sastavni je dio ovoga Zakona.

(9) Podatke iz stavka 2. ovoga članka obveznik fiskalizacije dostavlja po pojedinom poslovnom prostoru, na način propisan stavkom 4., odnosno stavkom 8. ovoga članka, s početkom obveze fiskalizacije, a prije početka dostave računa.

(10) Ako se promijene podaci sadržani u stavku 2. ovoga članka po pojedinom poslovnom prostoru, a osobito ako se u nekom poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, ili ako promjeni djelatnost koju obavlja u poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka dostaviti podatke o promjenama na način propisan stavcima 4. i 8. ovoga članka.

(11) Ministar financija propisat će pravilnikom dostavljanje podataka o poslovnim prostorima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 19.a

(1) Obveznici fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona dužni su Ministarstvu financija, Poreznoj upravi na način propisan člankom 19. stavkom 4., odnosno stavkom 8. ovoga Zakona dostaviti podatak o proizvođaču i/ili održavatelju programskog rješenja iz članka 16.a stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Podatak o proizvođaču i/ili održavatelju programskog rješenja obveznika fiskalizacije iz stavka 1. ovoga članka obavezno sadrži OIB proizvođača i/ili održavatelja programskog rješenja.

(3) Ako obveznik fiskalizacije nema podatak o OIB-u proizvođača i/ili održavatelju programskog rješenja jer se radi o stranoj fizičkoj ili pravnoj osobi bez OIB-a, dostavlja podatke proizvođača i/ili održavatelja programskog rješenja koji obavezno moraju sadržavati ime i prezime/naziv, adresu, oznaku države i identifikacijski broj strane fizičke ili pravne osobe iz države u kojoj ista ima poslovni nastan.

Članak 27.a

Ako iz bilo kojeg poslovnog razloga obveznik fiskalizacije prije izdavanja računa izdaje dokument na kojem navodi podatke o plaćanju, na njemu mora vidno pisati »OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN«.

Članak 34.a

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, obveznik fiskalizacije ako:

1. izdaje račune ili dokumente koji ne sadrže Zakonom propisane podatke ili izdaje račune koji ne sadrže točne i potpune podatke (članak 9. stavci 1. i 2., članak 15. stavak 1. i članak 27.a),
2. ne dostavi podatak o poslovnim prostorima (članak 15. stavak 2., članak 19. stavak 1. i članak 20.a stavak 2.),
3. dostavi podatak o poslovnim prostorima bez svih Zakonom propisanih podataka (članak 19. stavak 2. i članak 20.a stavak 3.),
4. koristi programsko rješenje koje mu omogućava postupke kojima se izbjegava provedba fiskalizacije izdavanja računa (članak 16.a) ili provedba fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja (članak 20.b),
5. ne fiskalizira svaku prodaju putem samoposlužnih uređaja u trenutku prodaje dostavom podataka o prodaji Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 20.a stavak 1.),
6. izdaje račune iz uvezane knjige računa koju nije prije početka uporabe ovjerio u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 22. stavak 2.),
7. ne dokaže nemogućnost uspostave veze za razmjenu podataka potvrdom HAKOM-a (članak 23. stavak 2.),
8. plaća gotovim novcem suprotno odredbi članka 28. stavka 3. ovoga Zakona,
9. iznos primljene gotovine ne položi na račun prema odredbama članka 28. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona,
10. ne odredi visinu blagajničkog maksimuma u skladu s odredbama članka 29. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, obveznik fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, obvezniku fiskalizacije.

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, obveznik fiskalizacije ako:

1. za potrebe dostave elemenata računa ne poveže oznaku operatera i OIB operatera na naplatnom uređaju te ne dostavi OIB operatera Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 10. stavak 1.),
2. ne osigura izdavanje brojeva računa na način propisan odredbama ovoga Zakona (članak 11. stavak 1.),
3. ne nabavi digitalni certifikat od Financijske agencije radi provedbe postupka (članak 12. stavak 1.),
4. u roku od dva dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, ne uspostavi elektroničku vezu te ne dostavi sve izdane račune (članak 21. stavak 2.),
5. ako ne osigura zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu podataka s Ministarstvom financija, Poreznom upravom (članak 21. stavak 4.),
6. u roku od pet dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, ne uspostavi rad naplatnog uređaja te ne dostavi izdane račune (članak 22. stavci 3. i 4.),
7. na kopijama ispostavljenih računa iz uvezane knjige računa ne dopiše ili ne dopiše pravodobno podatak o dobivenom Jedinstvenom identifikatoru računa (članak 22. stavak 6.),
8. kod izvršavanja storno računa ne postupa sukladno odredbama za izdavanje računa (članak 24.),
9. ne istakne obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun u poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu (članak 25.),
10. ne istakne obavijest o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih uređaja na samoposlužnom uređaju (članak 26.a).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, obveznik fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, obvezniku fiskalizacije.